

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

**İNSAN HAKLARINI İNCELEME
KOMİSYONU**

**MÜLTECİ HAKLARI
ALT KOMİSYONU**



ALT KOMİSYON TUTANAKLARI



24.02.2016 Tarihli Alt Komisyon Toplantı Tutanağı

24 Şubat 2016 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 11.08
BAŞKAN: Atay USLU (Antalya)

BAŞKAN – Evet, Sayın Müsteşarım, hoş geldiniz.

Şimdiye kadar yaptığımız çalışmalarda genelde kamu kurumlarını, bu işle direkt ilgilenen kamu kurumlarını dinledik, onlar bize bilgiler sundular. En başta AFAD'ı dinledik, sonra Göç İdaresini dinledik, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla bir temasımız oldu. Tabii, Milli Eğitim Bakanlığı da bu işin en önemli kısımlarından bir tanesi.

Siz de yoğun bir mesai harcıyorsunuz, yaklaşık olarak 700 bin civarında okul çağında çocuk var. Elinizde 1 milyona yakın potansiyel var. Türkiye’de doğan 180 bin bebek var, onların bir kısmı 4 yaşına geldi, bir kısmı daha 2 yaşında ama onların hepsi tabii, sizin görev alanınızda olacak.

Eğitim önemli, yani eğer biz oraya önem vermezsek bu çocuklar kaybedilir ama önem verirse de bu çocuklar hem Suriye’ye kazandırılır hem Türkiye’ye kazandırılır hem de insanlığa kazandırılır düşüncesindeyiz.

Biz bunları yaparken tabii, geçen toplantılarda hep konuştuk, Avrupalılar ne yapıyor? Avrupalılar bize diyorlar ki: “Sınırları açın, daha çok mülteci, sığınmacı alın, Suriyeli alın.” Bizim zaten sınırlarımız acık, biz gerektiği zaman Suriye’den sığınmacıları, mültecileri alıyoruz. Şimdiye kadar 2 milyon 650 bin Suriyeli, Türkiye’ye giriş yaptı. Biyometrik kayıtları yapıldı, onlar eğitim hizmetlerine, sağlık hizmetlerine erişebiliyorlar. Son yaptığımız düzenlemeyle de, Hükümetimizin yaptığı düzenlemeyle de artık çalışma hayatına da erişebiliyorlar. Bir taraftan eğitim, bir taraftan sağlık, bir taraftan onların -dediğimiz gibi- çalışma hayatına erişimleri aslında bir entegrasyon politikası, uyum politikası; Türkiye de bunu şu ana kadar çok iyi götürdü.

Türkiye’de hem Suriyeliler açısından hem de toplumumuz açısından yabancı düşmanlığıyla ilgili herhangi bir olay gelişmedi çok şükür. Ama öbür taraftan aynı süreçte Avrupa’ya baktığımız zaman, Avrupa’da daha birkaç gün önce olan 2 tane olay: İşte, bir sığınmacı evi yandı, bakıyorsunuz, o şehirde yaşayan yabancı halk onu alkışladı, yanmasına destek verdiler. Öbür tarafta, bir otobüste yabancı tokatlandı. Böyle çok bireysel olaylar var, sistematik olaylar var Avrupa’da. Avrupa hâlâ onları kabul etmemek için direniyor, almamak için direniyor ama bu, insani konu; bu, aslında Türkiye’nin konusu değil, tüm insanlığın konusu, hele, insan hakları açısından çok ileride olduğunu ifade eden Avrupa’nın da önemli bir konusu. Biz, külfet paylaşımı konusunda onlarla da çalışma yapıyoruz. İnşallah, bu sorun çözülecek, bu sorunun çözülmesi tabii, bizim en önemlisi şeyimiz, Suriye’deki olayların bitmesi, bu insanların ülkelerine geri dönmesi. Ancak, ne kadar süreceği belli olmayan bir süreçte de mutlaka bir şeylerin yapılması gerekiyor. Siz de bu konuda, bu anlamda, eğitim alanında yaptıklarınız konusunda bilgi vereceksiniz, sizi dinleyelim.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerimiz; ben de öncelikle Millî Eğitim Bakanlığı adına sizi saygıyla selamlıyorum.

Bize bu fırsatı ve imkânı verdiğiniz için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Öncelikle, 2011 yılındaki iç karışıklıklardan dolayı ülkemize gelmeye başlayan Suriyeli kardeşlerimize bugüne kadar ülke olarak ve Millî Eğitim Bakanlığı olarak mülteci ve sığınmacı olarak değil, misafir olarak davrandık, misafir olarak gördük ve bu şekilde de hizmetlerimizi yaptık.

Tabii, o tarihten bu güne kadar eğitim-öğretim anlamında yaptıklarımızı kanuni bir zorlamayla değil, gerçekten de yürekten, insani, İslami ve vicdani sorumluluk gereği yaptık bugüne kadar. Şuna inanıyoruz: Eğitime dâhil edemediğimiz her çocuk, ülkemiz için, Avrupa için ve bütün dünya için de tehlike olacaktır, çünkü biz sistemimiz içerisine dâhil edemezsek başkaları sistemin içerisine dâhil edecek. Millî Eğitim Bakanlığı olarak, biz sistemin dışında bir öğrenci kalmayınca kadar bütün imkânlarımızı seferber ediyoruz. Hatta, şöyle de bakıyoruz: Bu çocuklar aç ve açıkta kaldıkları bir günü, hasta oldukları bir günü ya da bir haftayı tedavi olduktan ve karınları doyduktan sonra unutabiliyorlar. Ancak, sistemin içerisine dâhil etmediğimiz, eğitimde geçirmedikleri bir günü, bir haftayı, bir ayı ve bir yılı sonradan tedavi ve tedarik edebilmemiz mümkün değil. Bu açıdan öğrencilerin bir gün bile kayıpları olmadan elimizden gelen bütün gayretleri yapıyoruz.

Hatta, şunun bilinmesini istiyorum, dünyada bunun bir örneği yoktur: Zira, biz kendi okullarımızın ve kendi çocuklarımızın eğitim öğretim saatlerinden fedakârlık ederek Suriyeli misafirlerimizin çocuklarını eğitimin içerisine dâhil ediyoruz, bunun Avrupa’da ya da dünyada bir örneği yoktur. Biraz sonra açılışında ne kadar okulumuzu tahsis ettiğimizi zaten söyleyeceğiz. Kendi çocuklarımızdan ayırt etmiyoruz çünkü inanıyoruz ki yeni Suriye’yi bu eğitimin içerisine dâhil ettiği bir Türk örf, âdet ve geleneklerini, Türk Millî Eğitim sistemini ve hakikaten eğitim-öğretim anlamında donanımlı bir şekilde eğitirsek yeni Suriye’nin inşasında bu çocuklar rol alacaklar. Ancak, bizim dört yıllık süre içerisinde yaptıklarımızı anlatamama, ülke olarak ve Bakanlık olarak yaptıklarımızı anlatamama gibi bir ızdırabımız var, çok şey yapıyoruz ama biz bunun reklamını yapamıyoruz. Biz konuyla ilgili bizi ziyaret eden Avrupalı heyetlere hep şunu söylüyoruz, geldiklerinde “Ülkenizi ve sizi alkışlıyoruz.” dediklerinde, biz onlara: “Artık alkışlanmak istemiyoruz, bundan böyle biz de sizi alkışlamak istiyoruz.” diye cevap veriyoruz. Doğrudur, artık pohpohlanmak, alkışlanmak değil, biz de Avrupalıları ya da insanlığı alkışlamak istiyoruz diye de cevap veriyoruz.

Tabii, bugüne kadar baktığınızda, Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığının Suriyeli misafirler gelinceye kadar yabancı öğrencilerle ilgili bir eğitim öğretim mevzuatı yoktu. Biz, (2014/21) sayılı Genelge’yle bundan böyle ülkemizde yabancı öğrencilere nasıl davranılacağı, eğitim-öğretim sisteminin içerisine nasıl alınacağına dair artık elimizde bir mevzuatımız var, bu mevzuatı da bütün taraflarla birlikte hazırladık. Önümüzdeki hafta da üzerinden bir buçuk yıl geçtiği için eksik gördüğümüz hususları ve taşradan bize gelen sıkıntıları dikkate alarak mevzuat yenileme çalışmasına başlayacağız.

Sayın Başkanım, Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün bu haftaki verilerine göre, ülkemizde 5-17 yaş arası 750 bin çocuk var. Yani, eğitim öğretim çağında 750 bin çocuk var şu anda. Biz, bütün verileri Göç İdaresinden alıyoruz ve bunları kullanıyoruz. Bugün itibarıyla sistemin içerisinde 325 bin çocuk var. Yani, baktığımızda, yüzde 50’ye yaklaşmamış oluyoruz 325 bin öğrenciyle. Tabii, yıl sonu Sayın Başbakanımızın hem Birleşmiş Milletlerde hem de ülkemizi ziyaret eden konuklara verdiği rakam, yıl sonuna kadar, yani 2016 yılının sonuna kadar bize koyduğu hedef 450 bin. “Toplam 450 bin öğrenciyi yıl sonuna kadar okullaştıracaksınız.” denildi.

Şimdi, biz baktığımızda 3 şekilde eğitim yapıyoruz. Tabii, bunu hakikaten dediğim gibi, eğitim öğretimle ilgili STK’lar bile bunu nasıl yaptığımızı bilmiyor, gazetede ki eğitimle ilgili yazı yazarlar da bilmiyor, çünkü sormuyorlar ve dinlemiyorlar, bu açıdan Komisyona teşekkür ettim.

Öncelikle, bugüne kadar -siz de biliyorsunuz Sayın Başkanım- 98’li numaralar vermişti Göç İdaresi Genel Müdürlüğümüz, artık 98’li numaralar iptal. Yani, 98’li numarası olan herkes 99’lu kimlik numaraları almaya başladı, biz de zaten sistem üzerinden çevirmeye başladık.

Bizim okullarımıza gitmek isteyen Suriyeli çocukların önünde artık hiçbir engel yoktur. Yani, bizim ilkokul öncesi, ilkokul, ortaokul ve liseye gitmek isteyen bütün Suriyeli öğrenciler bizim okullarımıza devam edebilir. Yani, Türkçe müfredat, Türkçe öğretmen, Türk okul ve Türk akranlarıyla birlikte

bizim sistemimizin içerisinde dâhil olabilir. Sayın Başkanım, şu anda 75 bin öğrenci bizim sistemimizin içerisinde, zaten bilgi notlarında da rakamları verdik. Bu çocuklar normal bir Türk öğrencisinin standartlarında yetişiyorlar.

İkincisi: Kamplarda kurduğumuz geçici eğitim merkezi. Biz, bizim okullarımızın dışında Suriyeli çocukların eğitim-öğretim gördüğü bütün yerleri “geçici eğitim merkezi” adı altında adlandırdık. Kamplarda kurulan geçici eğitim merkezlerinde de 80 bine yakın öğrenci okul öncesinden 12’nci sınıfa kadar eğitim öğretime devam ediyor. Şimdi, burada bir ayrıcalık var bizim okullarımıza göre, kamplardaki geçici eğitim merkezlerinde ve şehirlerdeki geçici eğitim merkezlerinde Suriye müfredatı, Suriyeli gönüllü öğretmenler ve bizim tarafımızdan elden geçirilen Suriye kitapları okutulmaktadır. Ancak, Talim Terbiye Kurulundan geçirilen haftalık ders çizelgesinde haftada en az altı saat de Türkçeyi mecburi olarak dört yıldır biz geçici eğitim merkezlerinde kendi görevlendirdiğimiz edebiyat, Türkçe ve sınıf öğretmenleri nezaretinde de Türkçe eğitim-öğretime devam ediyoruz. Kamplarda okullaşmayla ilgili herhangi bir problemimiz yoktur, yani yüzde 90 oranında kamplardaki çocuklar eğitim-öğretime devam ediyorlar.

Asıl, dağınık bir şekilde Türkiye’nin değişik vilayetlerine yayılmış Suriyeli misafirlerimizin çocuklarının eğitimi konusunda sıkıntıdayız. Şu anda biz kamplarda yaklaşık 80 bin, 75 bin; geriye kalan 167 bin öğrencimiz de şehir merkezlerinde oluşturduğumuz geçici eğitim merkezlerinde eğitim-öğretime devam ediyorlar. Nedir şehir merkezlerindeki geçici eğitim-öğretim merkezleri? Valiliğin, belediyelerin, STK’ların, Türkiye Diyanet Vakfının tahsis etmiş olduğu binalar... Bizim asıl vurgulamamız gereken şey şu: Biz tekli eğitim yapan yani sabah dokuzdan 14.30’a, 15.00’e kadar eğitim öğretim yapan okullarımızı 14.30’dan sonra Suriyeli öğretmen ve öğrencilere tahsis ediyoruz. Yani, bizim öğrencimiz çıkıyor, Suriyeli öğretmen ve öğrenciler 14.30’dan sonra eğitime... 200’e yakın okulumuzu bu şekilde...

SAİT YÜCE (Isparta) – Bu “elden geçirilen müfredatlar” öyle bir ifade kullandınız herhâlde. Yani, Suriye’de yürürlükte olan müfredat, bizim burada okutulurken bir parça değişikliğe uğradı galiba. Bu Arap dünyasındaki birtakım ülkelerde geçmişin izleri olan birtakım sıkıntılı şeyler vardı ülkemizle ilgili, onlar herhalde temizlendi diye mi anlamalısınız?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Sayın Vekilim, doğrudur.

SAİT YÜCE (Isparta) – Bir de bu bölgede kardeşliği ve esas arzu edilen kardeşliği, uhuvveti, muhabbeti tesis edecek müfredatta birtakım unsurlar eklendi mi, ekleniyor mu, onu merak ediyorum?

BAŞKAN – Soruların geniş Sayın Vekilim, herhâlde geleceğiz zaten o konulara da.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Yok, onlarda da var zaten ancak sorulduğu için söylüyorum: Biz, bu kitapların tamamını kurmuş olduğumuz hem STK’ları da içine dâhil ederek hem de Din Öğretimi Genel Müdürlüğümüzdeki bir ekiple birlikte elden geçirdik. Yani, Osmanlı’yı, Türkiye Cumhuriyeti’ni hedef alan bütün sözler, coğrafyadaki bütün haritalar, Esed rejimini öven bütün bilgiler bu kitaplardan çıkartılmıştır. İlk yıl yaptık bunu, daha sonra mesela okutulurken karşılaşılan ve not edilen şeyler gönderildiğinde ertesi yıl onları da çıkarttık, şu anda bu şekilde kitapları gönderiyoruz. Ha, biz basıp göndermiyoruz, bunda bir yanlış anlaşılma olmasın, Dışişleri Bakanlığımızın yani Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve Hükûmetinin tanıdığı geçici Suriye Hükûmeti yani ulusal konseyin bastırıldığı kitapları biz gönderiyoruz. Çünkü, biz bastırırsak karşı tarafta telif hakkı doğar.

SAİT YÜCE (Isparta) – Bir tavsiyem olacak: Bunu sadece Suriyeli öğrenciler için değil, kendi vatandaşlarımızın okumuş olduğu ders kitaplarında da özellikle ırkçılığın zararlarını uygun bir dil ve üslupla her seviyedeki öğrenciye anlatabilecek bir şekilde müfredatta mutlaka yer almasının zaruretine

inanıyorum. Hem bunun zararları hem de bu bölgede kardeşliğin, barışın hiç kimsenin, etnik grubun, birbirinden üstün olmadığını anlatan unsurların ders kitaplarında hem Suriyeliler tarafında hem bizim tarafımızda olmasının yararlarını söylemek istiyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Sayın Vekilim, tam da dün bu konuyla ilgili Sayın Müsteşarımızı bilgilendirdik. Zira, temel eğitim, ortaöğretim, din öğretimi, eğitim-öğretim daireleri bana bağlı olduğu için... Biz şu anda mevcut okullarımızda okutulan bütün kitapları, bütün ama Tebliğler Dergisi’nde yayımlanan 1.180 adet kitabın tamamını kurduğumuz komisyonlarla, Afyon, İzmir ve Kızılcabamam’da kurduğumuz okullarımızın öğretmenlerinden oluşturduğumuz komisyonlar marifetiyle elden geçirdik. Bu şekildeki bütün şeyler ayıklanıyor, zaten her yıl yapıyoruz ama bu yıl biraz daha fazla yaptık. Mesela, bir örnek veriyorum: Öyle resimler kullanılıyor ki kitaplarda, işte cinsiyet ayrımını ortadan kaldırma adına, genelde hep işte erkek resimleri kullanılıyor, niçin kız resimleri kullanılmıyor diye, onları dengelemeye çalışıyoruz. Mesela, öyle şeyler tespit edildi ki kitaplarda, yani tamamen sizin dediğiniz şeyler ayıklanıyor bizim kendi kitaplarımızdan da.

SAİT YÜCE (Isparta) – Bir cümleyle söyleyeceğim: Sadece ayaklanmak değil, ilave edilmek de. Yani, ırkçılığın zararları ya da materyalist, Freudcu, Darwinist görüşler yerine, tevhidî inancı önceleyecek bir dilin kullanılması eğitimde. Yani ayıklamak ayrı, zararlıları çıkarabiliriz ama mutlaka faydalı olanları da koymak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Yerine de mutlaka... Doğrudur, zaten, müfredat bu yılın ana hedefi olacak.

BAŞKAN – Şöyle yapalım: Arada soru sorarsak belki sizin anlatacaklarınız sonra çıkabilir belki, en son soralım en güzeli.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Şimdi, tabii, bu geçici eğitim merkezlerinde şu ana kadar bin Türk 11.500’e yakın da gönüllü Suriyeli öğretmen hizmet etti. Burada şunu sorabilirsiniz: “Çalışma izinleri yeni çıkmış olmasına rağmen bu öğretmenler nasıl çalıştı?” Gönüllü olarak bunlar hizmet ederken biz ne bir kamu kaynağından ne de herhangi bir şekilde bir STK’dan bunlara herhangi bir ödemede bulunmadık, sadece son iki yıldır UNICEF’le birlikte; PTT, UNICEF ve Millî Eğitim Bakanlığı bir protokol yaptı, bu öğretmenlere şu anda kamp içindekilere 600 lira, kamp dışındakilere de 900 lira teşvik, hediye ya da yardım ettik ama bundan sonra çalışma izinleri çıktığı için mutlaka bu arkadaşlarımız müracaat edecekler ve çalışma izinlerini alacaklar.

Tabii, baktığımızda, daha önce şöyle bir sıkıntı vardı, 98’li numaralarla birlikte bizim sistemimize kayıt olamıyordu öğrenciler, bu yüzden biz e-Okul gibi Suriyeli öğrencilerin istifade edebileceği YÖBİS, yani Yabancı Öğrenciler Bilgi İşletim Sistemini hayata geçirdik. Böylece, oraya kaydediyorduk ve hem okudukları dersleri, devamsızlıkları, karneleri, hatta verdiğimiz bütün belgeleri de orada kayıt altına almış olduk. Ancak, şu andan itibaren 99’a çevrildiği için, özellikle bizim okullarımızdaki öğrenciler e-Okul sistemine kaydoldular.

“Bu öğrenciler üniversiteye nasıl gidiyorlar?” diye aklınıza gelebilir Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerim. Daha önce denklik veriyorduk getirmiş oldukları belgelere ancak bunun çok sıhhatli olmadığını gördük. Emniyet kayıtlarına bakılınca, genelde Suriyelilerin de en çok işledikleri suçlar, evrakta tahrifat ve sahtecilikler. Biz, bununla baş edemeyince... Çünkü Mersin’e gidiyor ayrı bir belge veriyor, Adana’ya gidiyor ayrı bir belge veriyordu. Ama şimdi, Sayın Bakanımızdan bir onay alarak, geçen yıl lise bitirme sınavı yaptık, 8.500 öğrenci müracaat etti, 7.500 öğrenci bu sınava girdi, yaklaşık 3.500 öğrenci başarılı oldu, 4 bin öğrenci başarılı olamadı. Başarılı olanlara biz diplomalarını verdik, denklik belgelerini verdik, bununla birlikte üniversitelere gitmeye başladılar. Bu belgeler hem zaten burada geçerli hem de biz verdiğimiz için uluslararası alanda da geçerliliği var.

Biliyorsunuz, bölgedeki 9 ilin üniversitelerinde YÖK, Türk öğrencilerin kontenjanlarını kullanmadan, sadece Suriyeli öğrencilerin okuyabilecekleri kontenjanlar verildi ve bu öğrenciler de üniversitelere gitmeye başladılar. Bu arada YTB dediğimiz, Yurtdışı Türkler Akarba Topluluklar Başkanlığı bunları burslandırmaya başladı. Yaklaşık her yıl bin öğrenciye burs veriyor. Şu anda sistemde 2.300'e yakın öğrenci, üniversitede okuyan öğrenciye YTB tarafından burs verildiğini biliyoruz. Ayrıca, bizim devlet üniversitelerinde Suriyeli öğrencilerin harçları da YÖK kanalıyla alınmamaya başladı, yani herhangi bir masraf alınmıyor.

Biz, sadece öğrenciler değil, bu 11.500 Suriyeli gönüllü öğretmeni de hizmet içi eğitime aldık. Çünkü bizim aramızda yaşıyorlar ve bunların başarılı olabilmeleri adına da hem biz kendi kültürlerimizi hem bizim kendi öğretmenlerimizin bilmiş oldukları, bilmeleri gereken asgari standartları da onlara öğrettik, hepsini hizmet içi eğitimden geçirdik ve bunları da belgelendirdik.

Tabii, sadece, Milli Eğitim Bakanlığı, öğrencilerle ilgili faaliyette bulunmadı, anne-babalarla ilgili, özellikle kamplarda yaşayan yetişkinlerle ilgili de Halk Eğitim Merkezleri üzerinden 4.200 kurs açtık bunlara, yaklaşık 130 binin üzerinde yetişkin Suriyeli bu kurslara devam etti. Nedir bunlar? Mesela en çok rağbet edilen, elektrikçilik. Niye? Şöyle düşünüyor insanlar: Yarın savaş bittiğinde, biz ülkemize gittiğimizde, en çok elektrikçiliğe ihtiyaç olabilir diye. Kuaförlük, bilgisayar, kunduracılık, bütün kurslara devam eden yetişkin sayımız da şu anda 130 binin üzerinde, belgelendirildi bunlar.

Bir başka şey daha yaptık, gelen talep üzerine Adana, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kilis ve Şanlıurfa illerinde imam-hatip uygulaması yapan geçici eğitim merkezleri açtık. Saat 14.00'te de Tevfik İleri İmam Hatip Lisesinde buranın görevlileriyle ilgili bir toplantımız var. Yani bu illerde 12 adet imam-hatip lisesi programı uygulayan geçici eğitim merkezleri de açtık, en azından İslam'ın bizim kendi öğrencilerimize öğretildiği şekilde de isteyen Suriyeli öğrencilere de bu uygulamayı yaygınlaştırmak istedik.

Tabii, bizim gelen bütün STK'lar ve Avrupalılara söylediğimiz bir şey var. Şimdi, 450 bin rakamına yıl sonunda -Sayın Başbakanımız söyledi bunu- ulaşmamız lazım. Buna ulaşmak için 2016 eylem planımız hazır, bugün Kalkınma Bakanlığına veriyoruz ve onlar aracılığıyla da Sayın Başbakanımız ve Cumhurbaşkanımıza sunulacak. Orada 4 ana hedef belirledik; bir: Bizim çok acil şekilde okul ihtiyacımız var ve okulları da Avrupa'dan gelen bu fonlarla yapacağız, yaklaşık acil bir şekilde 100 okulu yaparak bu sayıya ulaşacağız.

İki: Pek çok öğrencinin mendil sattığını -gittiğinizde göreceksiniz- sokaklarda dilendirildiğini ve okula gönderilmediğini bildiğimiz için bizim kendi öğrencilerimize uyguladığımız şartlı nakit transferi. Ne demek efendim? Mağdur aileler sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarına müracaat ederek -Aile Bakanlığına bağlı biliyorsunuz- yardım talebinde bulunduklarında biz de kız öğrenciler ve erkek öğrenciler için ayrı miktar olmak üzere okula devam etmeleri şartıyla annelerinin hesabına para yatırılıyor. İşte bu şekilde çalıştırılan Suriyeli çocukların ailelerine eğer çocuklarınızı okula gönderirseniz bizim kendi öğrencilerimize uyguladığımız miktar kadar Avrupa fonlarından... Tekrar ediyorum, bugüne kadar eğitim anlamında kamu kaynaklarından herhangi bir şey harcamadık, genelde Avrupa fonlarını kullanıyoruz; yaklaşık 50 bin öğrenciyi bu şekilde sistemin içerisine dâhil etmeyi düşünüyoruz. Bir de geçici eğitim merkezlerine uzak olan ve "Ben okula gitmek istiyorum ama ulaşım imkânım yok." diyen yaklaşık 50 bin öğrenciyi servislerle ve bu taşıma ücretlerini yine bizden değil, fonlardan kullanmak şartıyla taşıyarak bu sayıya ulaşmayı istiyoruz.

Tabii, bir başka şey daha var. Biz kendi okullarımızı 200 adet... Sizin kendi çocuklarınızın okuduğu okulları düşünün, mahallelerde öğleden sonra tahsis ediyoruz. Ertesi gün bizim öğretmenimiz ve bizim çocuklarımız bu okula gidecekler. Eğer o okul kirli olursa, o okulun elektriği, doğal gazı fazladan kullanılmış ve ücretleri yatırılmamış olursa bizim çocuklarımız sıkıntıya gireceği için bu 200 adet geçici

eğitim merkezini bütçelendiriyoruz bu fonlardan, artık buralara güvenlik, temizlik ve diğer ihtiyaçlarını giderecekleri bütçe göndereceğiz ve böylece bu okulları da rahatlatmış olacağız, ayrıca bakım, onarım giderleri de tarafımızca karşılanmış olacak. Yani ana hedefimiz sistemin içerisine dâhil edemediğimiz hiçbir öğrenci kalmasın hem ulusal hem de uluslararası hukukta zaten Çocuk Hakları Sözleşmesi’nde de eğitim hakikaten bu çocukların hakkı olduğu için bütün gayretimizle, çalışmalarımızla yıl sonuna kadar 450 bin rakamına ulaşmayı hedefliyoruz.

Bizim Bakanlık olarak söyleyeceklerimiz bunlar, üç dakikalık orada çekilen bir videomuz var, uygun bulursanız izlettirelim.

BAŞKAN – Uygun, uygun, seyredelim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Ayrıca sunumumuz hazır ama benim bu söylediklerim zaten sunumda vardı, yeniden vaktinizi almak istemeyiz.

(Sunum izlendi)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Efendim, bir konuyu da burada -tekrar notlarımızın arasında var- bu yıl illere bir yazı göndermiştik biz Sayın Başkanım, “Okul öncesi ve ilkokul 1’e gidecek bütün öğrencilerimizi kendi okullarımıza yönlendirin.” dedik. Okul öncesi ve ilkokul 1 çünkü bunların kaynaşmaları ve Türkçeyi öğrenmeleri çok kolaydı. Gelecek yıldan itibaren de okul öncesi ve ilkokul 1’de geçici eğitim merkezleri, kamplardaki Suriyelilerin okuduğu ve şehir merkezlerinde sadece Suriyelilerin okuduğu geçici eğitim merkezlerinin okul öncesi ve ilkokul 1’ini de Türkçe müfredata geçiriyoruz, böylece kademeli olarak sekiz yıl sonra herkes burada olursa Türkçe müfredattan mezun olma durumunda olacaklar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ben de zaten ilk sorum şey olacaktı: Bir an önce Türkçe müfredata geçmemiz gerektiğini düşünüyorum diyecektim çünkü çok uzun sürdü, süreç dört yıl, çocuklar dört yıldır burada, daha ne kadar süreceği de belli değil, eğer ona geçmezsek...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Kararı aldık.

BAŞKAN – ...Türkiye’de yaşanmayla ilgili problem olabilir. Ha, şey desteği olabilir diye düşünüyorum. Suriye’ye döndüklerinde de orada kendi dillerini öğrenmesi, oraya ilgili kültürde öğrenmesi konusunda destek verebilir diye düşünüyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK – Sanırım özel bir program çalışmamız var zaten. İlkokul 1’inci sınıftan itibaren Arapça ve Suriye kültürünü yaşatacakları bir öğretim programının Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğümüz üzerinden aynen Almanya’daki Türkler gibi Türkiye’deki Suriyelilere bir program hazırlıyoruz, Eylül 2016’da başlayacağız inşallah.

BAŞKAN – Sayın vekillerimizin fikirlerini ve sorularını alalım isterseniz.

Ruhi Bey, buyurun.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Şimdi, ben bölge üniversitelerinde bu olayların çıkmadan önceki süreçten bu tarafa olan zamanında ve çıktıktan sonra da olduğu için görevler aldım, birazcık olup bitenlere de yakın ilgiliyim Sayın Müsteşarım.

Ben, Doçent Doktor Ruhi Ersoy, Milliyetçi Hareket Partisi adına Komisyon üyesiyim. Bu konuda peş peşe dört tane sorum olacak. “Kampta çalıştırılan öğretmenler gerekli hizmet içi programları alıyor.” dediniz, hizmet içi programları alırken yapılan işin ötesinde bunun bir misyon olduğunun bilincindelerdir kanaatindeyim, gerekli sosyal psikolojiyle alakalı konularda. Özellikle görev alan öğretmenlerin gerek mülteci ya da misafir hocalar içerisinde gerekse bizim görevlilerimiz içerisinde hizmet içi programların bir misyonu olduğu vurgusunun sıklıkla yapılarak artırılması kanaatindeyim.

Bir de bizim bölgemizde, Osmaniye’deki Türkmen kampında Türkmen pedagog eğitimci, öğretmen ve okul yöneticiliği yapmış Suriye’de tecrübeli arkadaşlar var. Orada birtakım -not alarak bunu ilgili yerlere de iletirseniz sevinirim- şahsi meselelerden kaynaklı bu arkadaşların görevlendirilmeyerek o imkânları başkalarına kullandıklarına dair serzenişler geliyor bize.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Cevdetiye Kampı’nı söylüyorsunuz, tamam.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Yani Cevdetiye Kampı ve kamp dışında verilen eğitimler de var galiba orada. Birkaç Türkmen okul yöneticisi bana ulaştı Osmaniye seyahatimde, bunu ilgili yerlere... İsmi, detayı belki biliyorsunuzdur bilmiyorum, onu arz etmek istiyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Biliyoruz.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Üniversiteye giden öğrencilerin toplumsal, kültürel uyumu konusunda özellikle bir program yürütülüyor mu? Malumunuz, 1990’lı yıllarda Türk dünyasının bağımsızlığı ilan edildiğinde yine devletimiz bir devlet politikası olarak Türk dünyasından gençlerin Türkiye’ye gelimini bir misyon olarak üstlenmişti. Şimdi, gelen öğrenciler, Türkiye ve Türk üniversiteleri arasında köprü olsun derken -o yıllarda Kayseri’de görevliydim- yurttaki yangın söndürme baltalarıyla birbirlerine girdiler, birtakım olaylar cereyan etti, olumsuz işler oldu, Kazak, Özbek, Türkmen kendi içerisindeki çatışmalarıyla. Gerçi şu anda gelen öğrenciler genelde mağduriyet üzerine burada oldukları için böyle bir şeyin içinde olduklarını zannetmiyorum ama Türkiye’ye sosyal ve kültürel uyumlarıyla ilgili bir programın da yine üniversiteler bünyesinde hesaba katılması gerektiğini düşünüyorum. Yani Suriyeli öğrencilerin, üniversite öğrencilerinin, diğer öğrencilerle ilgili biraz kültürel gecikme demeyelim de bir oryantasyonla ilgili sorunları olduğunu gözlemledim ben görev yaptığım yerlerde Hocam, bunu hassaten Sayın Bakanımızın da bilmesini isterim.

Şimdi, bu öğrencilerin bir de güvenlik takibi yapılıyor mu Hocam? Bu tabii, sizin direkt ilgi alanınız değil ama sınır üniversitelerinde bu gençlerin kimlerle temas ettiği net değil. Şimdi, Kilis’te, Gaziantep’te, Hatay’da, Şanlıurfa’da belli bir yaşın üzerinde olan gençler var, bunu devletin istihbaratı, emniyeti takip ediyordur ama çeşitli manada bu çocukları birtakım marjinal gruplar “Siz böyle gözükün ama vakti geldiğinde şunu yaparsınız.” gibi bazı odaklara hizmet ettirme potansiyeli çok yüksek. Bu konunun ilgili yerlerle yazışarak takip edilmesi gerektiğine inanıyorum ben, şu son olaylarla birlikte terörle ilgili konularda.

Bu gençlerin üniversiteye yerleşiminde bir sınav kriteri mutlaka vardır galiba. Şimdi, “Bizim Türk öğrencilerinin dışında kontenjan ayrılıyor.” diyoruz ama ayrılan kontenjana talep eden herkesi alıyor muyuz, yoksa bir sınav uyguluyor muyuz? Uyguluyorsak nasıl bir sınav uyguluyoruz? Bu, toplumda şöyle bir algıya sebebiyet veriyor: “Yani Suriye politikasında devlet çöktü, Suriye’deki savaşın sebebi de zaten Hükûmetti, Suriyeliler geldi kardeşim, aramızda yaşıyor, tamam, buna bir şey demiyoruz, ekmeğimizi veriyoruz ama bizim çocuklarımız sınavlarla, zorla okula girerken bunlar sınavsız okula giriyorlar, adaletin bu mu senin?” diyerek başlayıp oradaki misyonu tabii, herkesten aynı ölçüde bekleyemezsiniz, bu soruya sağlıklı bir cevap verilmesi gerekiyor Hocam. Bu konudaki durum nedir?

Bir de öğrencilerimizi üniversiteye alırken öğrencilerin talepleri mi göz önünde bulunduruluyor yoksa ülkemizin Suriye’nin geleceği konusundaki stratejisi planlanarak üniversitelere bu çocukların kabiliyetlerine, birikimlerine göre yönlendirme yapılıyor mu? Bence (B) planının ve yönlendirme yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Bir de bu büyük potansiyelin nihayetindeki bizim hedefimiz ne? Bir kere bu hedefi belirleyerek gelecek vizyonumuzu o stratejik eylem planımıza koymamız lazım. Bu çocukların Türkiye’ye entegrasyonunu sağlayarak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı mı yapacağız uzun solukta yoksa bunlar memleketlerine geri döndüklerinde Suriye’nin geleceğini inşa edecek aktörler olarak Suriye-Türkiye

dostluğu konusunda köprü mü olacaklar? Bu soruya bir net cevap henüz politik olarak veremiyoruz anladığım kadarıyla. Her ikisine de uyumlu bir profil yetiştirmeye çalıştığımızı düşünüyorum, dolayısıyla bunların içinde eğitim düzeyi yüksek ve üniversitelerde iyi pozisyonda okuma ihtimali olan çocukların da hepsinin kendi beklentilerine değil, bizim de yönlendirmemize göre yapılması gerektiğini düşünüyorum. Benim genel olarak söyleyeceklerim bunlar.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, sayın misafirlerimiz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Son iki soruya cevap verelim mi?

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Sayın Vekilim, doğrudur, bu gönüllü olarak hizmet eden öğretmenlerin hepsini hizmet içi eğitime aldık. Kendi akademisyenlerimiz, kendi rehber öğretmenlerimizin sizin vurguladığınız anlamda, bunların hem adaptasyonu hem de bizim ideallerimizi onlara verme şeklinde hizmet içi eğitimlerin ana gayesi de zaten buydu yani. Çok başarılı akademisyen arkadaşlarımızla bu merhaleleri atladık. Ben de katılıyorum, bu misyon olarak bu arkadaşlarımıza gerekli şeyler verdik.

Cevdetiye Kampı’nda haklısınız, aşamadığımız şeyler var yani ben size katılıyorum, bu şikâyetleri ancak yerel, mülki idareyi aşamadık, oradaki kamptaki arkadaşımızı aşamıyoruz, vali muavinini...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – İşte o vali muaviniyle ilgili benim kampta değerli bir öğrencim var, bunu da kendisine misyon edinmiş bir çocuk, vakfetmiş kendisini oradaki kampa, bunu Sayın Başkanımıza bir ara özel olarak arz etmek istiyorum Komisyon Başkanımıza. Mülki anlamdaki sıkıntılar ve kampın taşınmasıyla ilgili problemler, ben o ilgili arkadaştan bir görüş alınarak hem eğitim sürecini hem kamp taşınmasıyla ilgili onun gözlemlerini...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – İsmi...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Ahmet Sarpkaya.

BAŞKAN – Şey yapabiliriz Sayın Vekilim...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Evet, ben size de arz edeyim onu.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, biz nasıl hani kamplara gidiyoruz ya mesela Osmaniye’de tabii, özellikli bir kamp, ben mesela Osmaniye’ye gidelim diyorum. Yerinde de...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Hem onu yapalım hem de...

BAŞKAN – ...hem orada konuşalım.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – ...eğitim boyutuyla alakalı Sayın Müsteşarım buradayken bu isim üzerinden kampla “Arkadaş, orada ne oluyor, bize bir bilgi ver?” noktasında bir şey denildiğinde kapsamlı bir rapor vereceğini düşünüyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK – Bizim yaşadığımız sorunun boyutunu anlamanız açısından...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Millî Eğitim uzmanımız, sadece Suriye konusuna bakıyor Selman Işık Bey.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK – Bizim yaşadığımız sorunun boyutunu anlamanız için söyleyeyim ben. Hani bizim Osmaniye kampındaki okulumuzdaki idarecimizi Vali Yardımcısı kovdu, biz idare edemiyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Adam problem yani.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK – Ücretli öğretmen kamptaki...

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) - Buna Başkanımız müdahale eder.

BAŞKAN – Tamam, biz bunu şeye alalım, tabii, yani biz bunu...

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) - Şimdi, biz burada sadece sizi dinlemek değil...

BAŞKAN – ...rapora da yazalım...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – AFAD Başkanımıza da söyledim ben bu Vali Muavininin problemleri olduğunu yani.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Komisyonun temel manası bu sorunların tespiti, siyasi irade olarak da Komisyon Başkanımızın sorunlara müdahalesi yoksa akademik bir tez yapmak için bir arada değil, eylem planıyla alakalıdır. Kendileri de bir yönetici, Komisyon Başkanlığı bizim için de bir avantaj yani hem...

BAŞKAN – Sürecin içine geldi, hem mülki idare amiri...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Evet, bunların hepsini bilen birisi, lütfen o ismi de not ettirin bilahare, burada ismini zikretmek istemiyorsanız daha sonra Başkanımız müdahale eder.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Devam edecek Selman Bey ama oradaki sıkıntı şu: Eğitimden biz sorumlu olmamıza rağmen bizim arkadaşlarımız şu arkadaşımız koordinatör olmalı, şu idareci olmalı demesine rağmen “Hayır, kardeşim -siz işin içinden geldiğiniz için kolay- bu kampın her şeyi benim. Benim dediğim adamı görevlendireceksiniz, sizinkileri gönderiyorum.” diyor. Böyle bir uygulama yok, diğer kamplarda böyle bir şey yok ama maalesef Cevdetiye Kampı’nda böyle bir sıkıntı var.

BAŞKAN – Şimdi, Osmaniye Kampı’yla ilgili tabii, Sayın Vekilimin şeyini aldık, bu konudaki eleştirisini, biz de şey yapalım, müdahil olalım hem de oraya gidelim, orası hem başka açıdan da özellikli bir kamp, hem görmüş oluruz hem de hakikaten oradaki sorunları da yerinde görme açısından çalışırız hem Müsteşar Bey’e iletiriz hem de ben İçişleri Bakanlığına iletceğim.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Bir not alırsanız bu isim üzerinden.

BAŞKAN – Tamam, hem eğitici açısından hem de yönetim açısından sorunu ben İçişleri Bakanlığına iletceğim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Sayın Vekilim, diğer üç soruya uzmanımız cevap verecek üniversitelerle ilgili.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK – Aslında ben hızlıca aldığım notlar üzerinden Sayın Başkanım, sayın vekillerim... Osmaniye’deki öğretmen seçimi haksızlıkları, tamam, o, çok gün yüzüne çıkmış ama genel olarak bununla ilgili bir sıkıntımız var. Çalışma izinleriyle ilgili düzenlemenin ardından şimdi artık zaten izne bağlı olacak ve biz belli yeterlilikler arayacağız, ön onayı verdikten sonra çalışma izinleri olacak ve Türkiye genelinde benzer aksaklıkların nihayete ermiş olması sağlanacak inşallah, böyle bir planlamamız var, yakın bir zamanda biz ikincil düzenlememizi yapacağız.

“Üniversiteye giden öğrencilerin uyumu konusunda bir çalışma var mı?” üniversiteye giden öğrencilerimiz yani üniversiteye yerleştirilen öğrencilerimiz biliyorsunuz hani üniversiteler kendi kontenjanlarıyla, kendi bölümleriyle aldıktan sonra TÖMER kursuna alırlar ve ileri seviye Türkçe öğrenirken o içerikleri kendi TÖMER merkezleri, Türkçe öğretim merkezleri, biraz Türk kültürünü, Türk toplumuna uyumunu da kapsayan içerikler oluşturuyorlar genel anlamda ve bir yıl kadar işte o C1 yeterliliğini alabilecek seviyeye gelene kadar Türkçe öğrenirken örtük müfredatla Türk sistemine,

Türk hayatına, Türkiye’deki toplumsal yaşama ve üniversitedeki sosyal yaşama uyum sağlayacak içerikler, okuma metinleri, etkinlikler düzenleniyor diye bizim bir gözlemlememiz var, özellikle TÖMER’lerin güçlü programları var. Gaziantep TÖMER, Adana bu işin en profesyonel yürütüldüğü iki merkez. Zaten bu sebeple Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı TÖMER desteği de veriyor. Biliyorsunuz TÖMER’ler ücretli ama biz her yıl yaklaşık 2 bin kadar üniversite adayı Suriyeli öğrencinin bu hizmetlerden yararlanabilmesi için proje bazlı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı üzerinden bu dil desteği, TÖMER kursu desteği de veriyoruz hem öğretmenlere ücretsiz eğitimler veriyorlar hem de bu çocukların uyum, adaptasyonu ile ilgili çalışmalar yürütüyor. Üniversiteye kabul aldıktan sonraki dönemde de.

Güvenlik takibiyle ilgili aslında biz doğrudan buna müdahil değiliz...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Değilsiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK – ...çünkü bizden çıktıktan sonra bu süreç oluyor. Biz yalnız o aşamaya gelene kadar özellikle ortaöğretim çağında okullastırabildiğimiz öğrencilerimizle ilgili onların kimlerle temas kurduğu, ne gibi ilişkiler yaşadıklarını, devamlı Emniyet birimleri ile paylaşıyoruz. Sorunlar olduğu zaman tedbir alınması için hem insani boyutta aileleriyle istişareler, yakınlarıyla istişareler yapılarak hem de Emniyete bildirme noktasında bizim koordinatörlerimiz, ildeki sorumlu arkadaşlarımız sürekli iletişim hâlinde. Zaten biliyorsunuzdur bütün illerimizde valiliklerde bu işin koordinasyonundan sorumlu bir mülki idarecimiz var, bir vali yardımcımız en az ve bu tip aylık düzenli çalışmalar yapıyor, bunların bir gündemi de de budur genelde, güvenlikle ilgili kaygılar. Eğitim boyutunda da bizim orada temsilimiz bir müdür yardımcımız tarafından sürekli olur ve Allah’a çok şükür bugüne kadar yani yaklaşık üç buçuk dört yıldır biz erişip okullastırabildiğimiz çocuklarda bu tip bir sorunla henüz karşılaşmış değiliz, inşallah da karşılaşmayız.

Üniversite boyutunda da çok ciddi bir çalışmamız şu: Suriyeli öğrencilerden bir dernek oluşturup hani okula devam eden, üniversiteye devam eden Suriyeli öğrencileri örgütlemek için bir çalışmamız var. Hani birbirlerinden haberdar olsunlar, onları biraz daha böyle yönlendirebilelim hem sosyal anlamda hem toplumun yararına, Suriye halkının yararına böyle gönüllü faaliyetlere katılsınlar diye. Onların da kendi içinde bir organizasyon olmasıyla ilgili bir çalışmamız var.

“Üniversiteye yerleştirmek için merkezi bir sınav uyguluyor muyuz?” Hayır, uygulamıyoruz, YÖK’ün böyle daha önce yapılan yabancı öğrenciler için bir yerleştirme sınavı vardı, YÖS diye tabir edilen, bildiğiniz üzere. YÖK bununla ilgili bir politika değişikliğine gitti. Zaten malumunuz, bütün kontenjanlar içinde yabancı öğrenci kontenjanı belli yani yüzde 5’i aşmıyor bölümler yabancı öğrenci kontenjanında ve Suriyeliler bu kontenjanın içinde ilave kontenjandan faydalanmaksızın... Yani bir de bizim mesela şöyle düşünün, 40 öğrenci alacak bir tıp fakültesinin 5 öğrencilik bir yabancı öğrenci kontenjanı var, ayrıca bu 5 öğrenci için bölge kotaları var aslında, Suriyeli, Iraklı, Filistinlilerin bu bölge kotası kaldırıldı, 5’in üstünde ek bir kontenjan konmadı yani Avrupa’dan 2, Afrika’dan 1, Asya bölgesinden 2 gibi onlar kendi içinde paylaşılmışken bu krizden sonra Suriye, Irak, Filistin ve Mısırlılar için bu kontenjan içindeki kotalar kaldırıldı. Yani bu öğrencilere diyor ki YÖK: “Üniversiteler, kendi yönetmeliğinizi hazırlayın, kendi kriterlerinizi de belirleyin.” Ama üniversiteler kendi içinde anlaşmalar da yapabiliyor. Mesela bu yıl Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi 100 kadar üniversitenin kabul edeceği bir YÖS sınavı yapacak, kendi bünyesinde yapacak yani Türkiye’deki üniversiteler onu kriter olarak alabilir. Transkripti kriter olarak alanlar var, “Rektörlüğün yönetim kurulunun seçimleriyle bu kontenjanlar dâhilinde seçim yapılır.” diyor. Üniversitelerimizi YÖK bu alanda biraz serbest bırakıyor ve merkezi sınavdan uzak duruyor çünkü yabancı öğrenciler...

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – O zaman “Her üniversitenin ayrı kriteri var.” diyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK – Her üniversitenin ayrı kriteri var, bir çoğunluğu kendi sınav yapıyor, bir kısmı transkriptle alıyor, bazen kendi içlerinde anlaşarak üç beş üniversite bir sınavı esas kabul ediyor, TÖMER’de de benzer durumlar var biliyorsunuzdur Hocam, sayın vekilim siz. Üniversiteye yerleştirmeye ilgili böyle bir projeksiyon da yok açıkçası merkezî bir seçim kriteri belirleme çünkü Afrika’dan gelecek öğrencinin hazır bulunuşluğuyla Avrupa’dan, Asya’dan gelecek ve Suriye krizinden kaçan, işte Irak’tan gelen çocukların hazır bulunuşluk seviyeleriyle ilgili bir sorun var, farklı farklı dillerde sürekli sınav yapılması gerekiyor biliyorsunuz. Dolayısıyla üniversitelere biraz özgürlük alanı bırakılmış durumda, YÖK’ün projeksiyon da bu.

“Alan tercihi konusunda bir manipülasyon yapıyor muyuz, bir yönlendirme yapıyor muyuz?” Evet, yapıyoruz. YTB, kontenjanları kendi belirliyor ve ilana çıkıyor, işte tıp alanında 5 kişiyi burslandırıyorken ziraat mühendisleri alanında 20 kişi, inşaat mühendisliği alanında 45 kişi, bu çift yönlü hedefler hem Suriye’nin geleceğinin inşası hem Türkiye’deki istihdam alanlarıyla ilgili İŞKUR’la bizim çalışma gruplarımız üzerinden yaptığımız projeksiyonlar üzerinden bir manipülasyon yapılıyor. Hatta maalesef bu sebeple ön lisans programları doldurulamıyor, biz de hani onları yönlendirmeye çalışıyoruz ama tabii, üniversite hayali olan çocuklar ön lisans programları istemiyor. İşte sağlık meslek grubunun ön lisans programları, ziraatla ilgili ön lisans programları, çok tercih edilmiyor. Aslında istihdam olanağı da var, bizim yönlendirmenin, özellikle burslandırma yaptığımız yönlendirmelerimizde ciddi anlamda bir hani seçim yapıyoruz. YÖK-YTB iş birliği içerisinde bu alanları belirliyor, üniversitelerimizle de iş birliği yapılarak kontenjan isteniyor belli alanlarda.

Entegrasyon, Suriye’nin geleceği, her ikisi de efendim, her ikisi de aslında çift yönlü projeksiyonumuzdur.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Başkanım, Sayın Müsteşarım söze başlarken “Yaptığımızı, olgumuzu algıya dönüştürememe sorununuz var.” dedi. Gerçekten bu konu siyaseten de önemli bir konu. Sayın Bakanım, özellikle üniversite yerleştirmeleri esnasındayken bu konuyla alakalı birtakım izahatları çeşitli ekranlarda ifade etmesi, Suriyelilere özel üniversiteye sınavsız almadan değil, arkadaşımızın verdiği bilgiyi paylaşmanın toplumda bir rahatlamaya sebebiyet vereceğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet, doğru. Tabii, birçok konuda olduğu gibi aslında bu konu bir Hükûmet konusu değil, bir devlet politikası olarak değerlendirilmeli, iktidarı muhalefeti bu konuda aslında beraber olarak bir algı çalışması yapmamız gerekiyor. Doğru işler yaptığımız zaman destek olmanız lazım, mutlaka eleştirilere de bakacağız.

Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Eyvallah Başkanım.

Hocam, teşekkürler, gerçekten önemli bir alanı konuşuyoruz, özellikle bu eğitim-öğretim işi, bu işin temeli, bu, çok iyi olursa bunların uyumu o kadar daha iyi olacak, iyi olmazsa da o kadar geç olacak veya zor olacak, bu anlamda önemli bir iş yaptığımızın bilincinde olduğumuzu görüyoruz, bu da bizi memnun ediyor.

Hocam, 325 bin civarında bir öğrencinin şu anda eğitim-öğretim işine tabi tutulabildiğini söyledik. Bu, bir teşvikle mi olmuş yoksa hiç teşviksiz bu, kolay bir şekilde olmuş mu? Mesela 450 bin sayısına ulaşmak için çok uğraşmamız gerekiyor mu? Yoksa mesele fiziki mekân oluşturulması, diğer şartlar oluşturulması mıdır? Zaten onlar gelmeye hazır mıdır? Bunu özellikle merak ediyorum.

Bir diğeri, bu örgün eğitim-öğretimin yanında açık öğretimlerle, eğitimlerle de yeni bir alan oluşturup bunları o anlamda da eğitime tabi tutabilir miyiz, böyle iki soru sormak istedim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Sayın Vekilim, teşekkür ediyorum.

Biraz önce dediğim gibi 19 ilin millî eğitim müdür yardımcılarıyla, bu konuyla ilgili toplantıdaydım. Bu 325 bin rakamına kendi okullarımızı tahsis ederek, STK’ları bu işin içerisine sokarak ulaştık ancak asıl zorluk bundan sonra başlıyor. Mesela Urfa Millî Eğitim Müdür Yardımcımız şunu söylüyor, diyor ki: “Bende şu kadar öğrenci var, 40 tane de okul tahsis ettim, şu anda benim 40 okulum daha olsa bu da dolacak.” Okul yok, okul yapacaksın arsa yok, mesela Kilis’te, Şanlıurfa’da, Gaziantep’te benim arsa problemim var.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Ama bunlar eğitime dönük bir merak içinde, ilgi içinde, çok güzel.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Evet, merak içindeler yani ben tahsis ettikçe, açtıkça, işte Sayın Başkanımızın memleketi yani Antalya’da eğitimin içerisinde hiç kimse yoktu ancak bir ay içerisinde ben 7.500 rakamına ulaşacağımıza inanıyorum, Okul tahsis ettikçe. Ancak isim vermiyorum bazı illerde valilerimiz “Giderlerse bizim okullarımıza, gitmezlerse ben bunlara yer tahsis etmiyorum.” düşüncesinde oldukları için bu rakama ulaşmakta zorlanıyoruz. Gittik, görüştük, yalvardık, Başbakan Başmüşavirimiz Murtaza Bey’le gittik yani...

BAŞKAN – Anlayamadım orada, şey mi, valiler “Bizim okullara mı devam etsinler?” diyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Evet, diyor ki...

BAŞKAN – “Ayrı okul yapmam” diyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Evet, “Kardeşim ben bunlara ayrı okul açmıyorum.” diyor. Biz de diyoruz ki: Ortaöğretim yani ortaokul yedide, sekizde olan bir öğrenci Türkçe bilmiyor, sen bu çocuğu benim okuluma götürsen de gitmiyor kardeşim. Mademki eğitimin içerisine alacağız, biz kademeli geçiş sağlayalım, bunları açalım, en azından Türkçeyi de öğretiyoruz haftada altı saat diyoruz. Bu 325 bin rakamına da kolay ulaşmadık.

BAŞKAN – Vali onu neden istemiyor, ayrı olmasını?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – “Başıma iş açılmasın, yeni bir şey çıkmassın, yeni bir icat mı çıkarıyorsun?” diyor yani.

BAŞKAN – Yani şu da var: Ben entegrasyon politikalarını da inceledim, mesela Avrupa artık ayrı okullar açılmasına karşı çünkü entegrasyonu yavaşlatıyor hatta ayrımcılığa sebep oluyor. Yani bu okullar açıldıktan sonra Belçika’da mesela Belçikalılar Belçikalılığı keşfetmişler. Ondan önce hiçbir Belçikalı “Biz Belçikalı değiliz.” derken entegrasyon politikalarında demişler ki: “Mülteciler, sığınmacılar, ayrı bir sisteme tabi tutulsun.” Okulları ayrılmış, onlarla ilgili meslek eğitim noktaları ayrılmış, Brüksel’de ayrıldıktan sonra bir süre sonra fark edilmiş ki toplumda ayrımcılık ortaya çıkıyor. Dolayısıyla Belçika o sistemden vazgeçmiş, diyor ki: “Ben ayrı sistem kurmam sığınmacılar için, genel sığınmacılar için, mevcut sistemin içine entegre edeceğim.” Çünkü toplumda da hani bırakın karşıyı, bizim kendi toplumumuzda da bile Belçikalılık ortaya çıktı diyorlar. Acaba bu gerekçeyle ise üzerinde tartışılabilir ama “Yok, ben, sorun istemiyorum.” anlamındaysa, o, ayrı bir şey. Pedagogik anlamda tartışılan bir konu bu. Tabii, sizin alanınız bu.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - İkinci gerekçe “Sorun istemiyorum.” anlamındadır ama hiçbir Avrupa ülkesi bu kadar yoğunlukta bir mülteci akını... İsveç heyeti bana geldiğinde ben bu rakamı söylediğimde -daha 325 bin değildi 275 bindi- telaffuzda, tercümede bir yanlışlık mı var diye ikinci kez sordu. 275 bin rakamını duyduktan sonra “Bu işle nasıl baş ediyorsunuz?” diyor. Yani Avrupa 100 öğrenciyle baş edemiyor. Biz şu anda sistemde 325 bin öğrenci. 450 bine ulaşırım ancak Sayın Vekilimin dediği gibi bu teşviklere artık hayır. Özellikle yeni okullar.

İstanbul’da, ben biliyorum Fatih’te geliyor diyor ki: “Bize bir okul verin, elimizde öğrencimiz var.” Ben okul veremiyorum çünkü Fatih’teki bütün okullarım çiftli eğitim. Kendi öğrencim okuyor. Sabah da benim öğrencim o çıkıyor, yine benim öğrencim. Ben hangi okulu tahsis edebilirim ki bunlara? Yer var mı? Yok. Yani okul yapacağım alan da kalmamış Esenler’de, Fatih’te, Zeytinburnu’nda. Yoksa ben 450 bin rakamına ulaşırım.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) - Hocam, bu açık lise...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - Şimdi ona geldik, onun çalışmasını yaptık.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK - Özellikle bu müfredat çalışmasını keşke diğer vekilimiz de burada olsaydı, bizim onunla ilgili özel bir çalışmamız var zaten.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) - Diğer vekilimizden kasıt?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK - Sait Bey sormuştu bu müfredat programla ilgili. Biz kademeli olarak aslında bir kriz yönetimi, çok kolay bir hadise değil. Şu aşamada biz, artık, geçişi ara sınıflarda Arapça müfredatla kendi hazırlayacağımız, bizim kendi Türkçe müfredatımızla yakın kazanımlar, yakın hazır bulunuşluğu ulaştırabilmek için özel programlar hazırlıyoruz ve programların tamamlanmasıyla birlikte fiziki, teknik altyapımız hazır, özellikle ortaöğretim çağında okulaştırmayı arttırabilmek için yani sadece lise seviyesinde uzaktan eğitim programlarını önümüzdeki öğretim yılına yetiştirmek için bütün gayretimizle çalışıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - Burada bir şey söyleyeyim efendim. Siz, baktığınızda elinizdeki verilere okulöncesi, ilkokul ve ortaokulda okullaşma oranı o ilde 65’ken lisede birden 15’e düşüyor. Bunu herkes bize soruyor, niye? İki gerekçesi var. Bir: Bunlar Suriye’de yaşarlarken lise zaten zorunlu değil, ilköğretim zorunluydu. Rahat yaşadıkları ülkelerinde liseyi gitmeyen öğrencilerin göçtükleri bir ülkede liseye gitmelerini beklemekten daha şey bir niyet olamaz. İki: Ailelerine bakmak için özellikle lise çağındaki çocuklar çalıştırılıyor yani o yaştaki çocukları göndermek istemiyorlar yoksa okullaşmamız diğer alanlarda iyi.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) - Hocam, bizim sistemin içerisine bu öğrencileri almak için bizim özel bir hedefimiz, niyetimiz var değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - Var.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) - Yani biraz da olurlarına bırakmış olmamız gerekiyor bunu, elbette bunun için kayıtsız şartsız zorunlu tutmamamız lazım o kademeli geçiş önemli belki, doğru, ben de katılıyorum ona ama bizim nihai hedefimiz de bunları sistem içerisine çekmek olmalı gibi geliyor bana, yanılıyor da olabilirim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – Doğru, ana hedefimiz o. Bu rakam iyi bir rakam yani 80 bin rakamı çünkü 98’li numarayla başlayanları bize e-okula kaydedemiyorduk, daha yeni, herkes tanıtmaya numarayı aldıktan sonra 99’a çevirdik artık Suriyeli bir öğrencinin bizim okullarımıza gelmesinin önünde hiçbir engel kalmadı efendim. Dilerlerse geliyorlar ve teşvik geliyor.

BAŞKAN - İlköğretimi zorunlu hâle getirelim bizdeki gibi diyoruz. Mesela yani hiçbir çocuk dışarıda kalmamasın.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - Hatta efendim, bir şey daha bilmenizde fayda var çünkü komisyonunuz siz. Bizim okullarımıza devam eden öğrenciler ücretsiz kitabımızdan, servisimizden, öğlen yemeğimizden yani Türk öğrenci neden istifade ediyorsa, o, ondan da istifade ediyor yani.

BAŞKAN - Sayın Müsteşarım, teşekkür ederim. Tabii, yaptığınız iş güzel bir iş, zor bir iş yani Avrupa'nın birçok ülkesinin nüfusundan fazla şu anda Türkiye'de öğrenci var yani ben baktım Lüksemburg ve Malta'nın nüfusundan daha fazla öğrenciye sahibiz. Öbür taraftan, öğrenci sayısı açısından da neredeyse -o dünyada çok kendilerini öven- Finlandiya'ya, Norveç'e yakın öğrenci yani 1 milyonun üzerinde genç var. Tabii, kolay değil, bu, yalnızca sığınmacı Suriyeli çocuklar açısından böyle bir durum. Ama yapacağımız tabii, çok iş var bu anlamda.

Şimdi, müfredat konusunu tabii ki konuşuyoruz. Benim, tabii, hem tavsiye hem de fikir olarak söylemek istediğim bir şey var. Bizim kendi çocuklarımıza öğrettiğimiz müfredata da göç ünitelerinin eklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Bizim çocuklarımız da “Suriyeliler buraya niye geldi?”

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - Sadece Suriyeliler değil belki ama...

BAŞKAN - Tabii, mülteci, sığınmacı, tabii, bu kavramların hepsini yoğun olmadan yani... Çünkü dünya bir göç çağı yaşıyor, çok hızlı bir göç var, işte 10M verilerine göre şu anda dünya üzerinde 150 milyon kişinin kendi ülkesini terk ettiği ifade ediliyor. Biz de bir geçiş ülkesiyiz. Aynı zamanda hedef ülke hâline geldik dolayısıyla göç bizde önemli bir konu. Bizim belki müfredat kitaplarımıza eklenebilir. Biz bir tarama yapmıştık, kuşların göçünden çok bahsediyoruz ama insan göçünden neredeyse hiç bahsetmiyoruz mülteci açısından, bu, eklenebilir diye düşünüyorum.

Siz, söylerken, tabii, bizim komisyonumuzun bir görevi de şey... Hukuki olarak çok fazla bir düzenleme olmadığından bahsettiniz “Eğitimi daha çok, bir gereklilik olarak yapıyorsunuz, başladık.” dediniz. Hakikaten hukuki bir düzenleme yapılması gerekiyorsa bakanlık aracılığıyla bizim komisyonumuza da eğer bir bilgi gönderirseniz biz de Meclis olarak burada çalışır çıkartılması gereken bir kanuni düzenleme olursa bu konuda da biz size destek oluruz ve yürütme organıyla bu konuyu konuşuruz diye düşünüyorum.

Müfredat konusunu biraz önce söyledim. Bizim fikrimiz, dünyada da öyle, artık, bizim müfredata kademeli de olsa geçilmesi gerektiğini düşünüyorum, tabii, Suriye'den de kopmadan. Çünkü bunlar er geç kendi ülkelerine bir gün dönecekler diye düşünülüyor.

Çalışma hayatına erişenler. Çalışma başladı, mutlaka onlara Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüyle beraber çalışıp belli bir eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Türkiye'nin kültürel yapısıyla ilgili, çalışma hayatıyla ilgili yapısı konusunda, sizin de, kim çalışmaya başladıysa, -bu, Avrupa'da zorunlu ama biz zorunlu yapmıyoruz bunu, gönüllü yapıyoruz- gönüllü bir şekilde, herhangi bir kişi fabrikada çalışmaya başladıysa ona 40 saat, 50 saat, onun 10 saati dil kursu olabilir, 10 saati Türk sistemiyle ilgili bir konu olabilir. Çünkü yakalıyoruz, ağa girmiş onlar neticede, çalışmaya da başlamışlar, hem bizim diğer konulara entegrasyonumuz olsun. Hak ve yükümlülüklerin öğretilmesi konusu da olabilir. Yani asgari ücretin altında çalışmamaları gerekir, çalıştırılmamaları gerekir, o bile onlara anlatılabilir diye düşünüyorum. Bu konuda da bir çalışma yapılabilir, neticede her ne kadar çalışma hayatı da olsa işin bir ucunda eğitim var. Sizin öyle bir durumunuz var, hangi konu olursa olsun, sağlık da olsa konu her şey eğitim noktasına ulaşıyor.

Bir öğrenci dosyası oluşturuluyor mu? Yani bu öğrenciler bir sisteme kaydediliyor mu, bu konuda bir sisteminiz var mı? Diğer benim sorum.

Bir de, Türkiye'de belediyeler özellikle kültür ve sosyal işler başkanlıkları, daire başkanlıkları aracılığıyla sizin hayat boyu eğitime, halk eğitime benzer eğitimler gerçekleştiriyorlar. Onları denetleyen veya onlarla koordine edecek bir sisteminiz var mı, onlarla beraber çalışıyor musunuz, onları yönlendiriyor musunuz? Benim diğer bir konum da bu.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Bir soru da ben ekleyebilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Bu Suriye’den veya Irak’tan gelen -hiç fark etmez- öğrenciler için eğitim için bir yaş sınırimız var mı? Yani belki orada ilkokulu bitirdi, sonrasında savaş başladı, eğitim alamadı, geldi Türkiye’de... Şu anda 18 yaşında bir gençle karşılaştım ben, eğitim almak istiyor ama liseye kaydedemedik mesela. Bu sınır...

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) - Ortaokul da olabilir mesela, bildiğim kadarıyla 16 yaşından gün almışlar ortaokula kaydedilemiyorlar.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Kaydedilemiyor. Bunu aşmamız gerekir diye düşünüyorum.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Bu, Suriyeliler için de geçerli mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK - Son sorudan mı başlayayım müsteşarım?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - Evet.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK - Son soru: Yaş sınırı, evet, yaş sınırı var eğer bizim ilköğretim çağı yani temel eğitim çağının üstüne çıktıysa yani 15 yaşını tamamladıysa açık ortaokullar üzerinden eğitimlerine devam edebiliyorlar bizim devlet okulu sistemimizde, ortaöğretimde de ara vermiş ve 18 yaşını tamamlamışsa mecburen açık lise üzerinden devam etmesi gerekiyor. Ama nerede yaş sınırimız yok? Geçici eğitim merkezlerimizde yok, bu alternatif model bu işe yarıyor. Geçici eğitim merkezlerinden biz 20 yaş üstünde de mezun verebiliyoruz, kayıt alabiliyoruz, bir bariyerimiz, engelimiz yok açıkçası, bunları absorbe ediyoruz.

Belediyelerimizin hayat boyu öğrenmeye benzer bir eğitim sisteminden bahsettiniz... O eğitim sisteminin tamamı, bizim zaten hayat boyu öğrenme sistemimizin içine entegre. E-yaygın modülümüzde hepsi yani orada belediye verdiği eğitimleri bizim modüler sistemimizde sisteme işliyor. Yani örneğin Ankara, İstanbul gibi hatta Antalya...

BAŞKAN - Sizin kontrolünüzde yani?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK – Tamamı, tabii, hayat boyu öğrenmenin otomasyon sisteminde kayıtlı, onlar yaygın eğitim...

BAŞKAN - Kontrol de ediyordunuz musunuz peki?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI UZMAN YARDIMCISI SELMAN IŞIK – Tabii, denetimi de var.

Öğrenci dosyası oluşturuluyor mu? Evet, Suriyeliler muhakkak bir yerde kayıtlı, öğrenciyse eğer bizde, ya e-okul otomasyonumuzdaki database’imizde verileri mahfuz, eğer e-okula aktaramayacağımız durumdaysa işte kayıtlarıyla ilgili, kimlik numaralarıyla ilgili çok benzer bir kopyası alternatif otomasyon sistemimiz YÖBİS Yabancı Öğrenciler Bilgi İşletim Sisteminde kayıtlı yani ders notlarından demografik bilgilerine kadar.

BAŞKAN - O zaman son olarak bir öneride bulanayım. Tabii, fiziki altyapının yetersizliğinden bahsettik. Biliyorsunuz, 3 milyar euro bir yardımdan bahsedildi, 3 milyar euro destekten bahsediyor Avrupa, özellikle Almanya. Şimdi biz, dershaneleri kapattık Türkiye’de. Aslında elimizde mevcut olarak bir dershane altyapısı var. 400 bin öğrenciyi bu dershaneleri bir şekilde dönüştürerek yani yabancıların eğitilebileceği bir şekilde dönüştürerek bundan faydalansak, bir anda bu sistemin içine dâhil etsek, ki desenz her yıl bin lira versek öğrenci başına, düşünün bir öğrenciye sekiz yıl eğitim mesela 8 bin lira eğitim yapar, 8 bin çarpı 400 bin yaklaşık eski rakamla 1 katrilyon oluyor, o da 300 milyon euro filan. Yani verilecek desteğin yüzde 15’i gibi rakamla aslında biz bu öğrencileri sisteme dâhil edebiliriz hem de Milli Eğitim açısından bu dershane sistemi, tabii, ayıklanarak, müfredatı siz belirleyerek, denetleme yaparak ve bir şekilde kademeli olarak onların da belki geçişlerine destek sağlanmış olur

diye düşünüyorum. Çünkü elimizde böyle bir mevcut yapı var. Yani illa okula almanın bir anlamı yok. Bu sistemin içine dâhil etmek konusunda da bence Avrupa Birliği fonlarından ciddi bir şekilde faydalanılabilir diye düşünüyorum. Çünkü sorunumuz yok.

Şimdi Avrupa'ya gitseniz, Avrupa'daki sorun öğretmen sorunu, bizim aslında öğretmen sorunumuz yok, siz de biliyorsunuz yani böyle bir altyapı sorunumuz yok. O yüzden bence bu konuyu çalışmak gerekiyor. Özel sektöre destek vermek konusunda, onunla beraber çalışmak konusunda çalışma yapılması gerektiğini düşünüyorum. Ben aynı şeyi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına da teklif ettim. Onlar da psikolojik hizmetleri kendileri vermeye çalışıyorlar. “Siz veremiyorsunuz.” dedim. Onun yerine psikoloji merkezleri açılın, biz bunlara destek verelim. Nasıl, engelliler gidip orada rehabilite oluyorsa, onlara destek veriyorsak, biz, devlet olarak gidip denetleyelim. Mutlaka müfredatı biz belirleyelim, eksik yanlış yapanların ruhsatlarını iptal edelim. Ama onlarla da bu işi yapabilirsek bu ülkenin potansiyeli var, kaynağı var bu anlamda, bence iyi olur diye düşünüyorum, bu bir fikir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - Şu açıdan benim, sabah bu Urfa örneğinde olduğu gibi. Eğer, Urfa'da mesela ya da okul sıkıntısı çekilen yerlerde kapatılan dershaneler, dönüşmeyen dersane diyelim, bazıları temel lise oldu, bazıları dil eğitim kursu oldu. Katlıyorum onu not alalım. Kiralama yoluna UNICEF üzerinden gidebilir miyiz, bunu bilmiyorum.

BAŞKAN - Bence şey üzerinden de gidebilirsiniz, en son verilecek fon konusunda biliyorsunuz hangi projelere uygulayacağız...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - Onları verdik zaten, içeriye verdik.

BAŞKAN - Bence bu konu mesela tek başına bir şey olabilir ve yani fon da hazır. Avrupa da buna hayır demez. Avrupa tek buna şunda hayır der: “Müfredatı biz belirleyeceğiz.” der, “Sizin vereceğiniz müfredatı kabul etmiyoruz.” der. Ama ben o konuda da sizden hassasiyet bekliyorum, müfredatı mutlaka biz belirleyelim, yani sayılar açısından da bakınca geçici eğitim merkezlerinde çok fazla çocuk var, onların müfredatı, başkalarının müfredatı bu. Kendimize bağlı eğitim kurumundaki çocukların sayısını artırmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda çaba sarf ediyorsunuz, daha çok çaba sarf etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) - Ben de Sayın Başkana bu ufuk açıcı teklifinden dolayı teşekkür ediyorum. Bu mesele, sadece üzerimizdeki yükü mülteciler, misafirler konusunda hafifletmez, aynı zamanda da devlet kapısında istihdam bekleyen dersane sektörünün kapanmasıyla da işsizler ordusuna ve atanamayan öğretmenler ordusuna dâhil olup her gün kapımıza gelip twitter’la atanamayan öğretmenler konusunda “şunu yapın” diyen pek çok arkadaşımıza da yeni istihdam alanı oluşturur. Buna bir kurmay akılla, müteşebbislere verilecek ufuk turuyla, dershanelerin kapatılmaması için lobi oluşturup dernek kuran insanlarla yeniden bir masaya oturup oralardaki sorunlu unsurları ayıklayarak bu alan üzerinde kendilerini dönüştürürlerse bu sektörün kendilerine yeni bir ekmek kapısı olacağı vizyonu da vererek devlet de yükünü hafifletir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Müsteşarım, teşekkür ederim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - Biz teşekkür ederiz.

BAŞKAN – İnşallah, sizlerin gayretleriyle, ortaya koyduğunuz emeklerle bu işin, bu Suriyeli vatandaşların, mülteci işlerinin bizim lehimize döneceğini düşünüyorum. Sizden yine bilgi ihtiyacımız olursa isteriz bu konuda. Kamplara gittiğimizde de, artık eğitim kurumlarını ziyaret konusunda da beraber çalışırız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - Biz bu yaptıklarımızı ulusal ve uluslararası alanda hakikaten anlatamadık.

BAŞKAN – Bu doğru.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK - En büyük eksikliğimiz bu. Yaptığımızın reklamını yapamadık.

BAŞKAN - Buna katılıyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YUSUF BÜYÜK – İşte, bir Danimarkalı polis, bir kızla caddede böyle ellerini birbirine vurdu, oynadı diye bütün dünyada gündem oldu. Aynı Danimarka, üç dilde ilan vererek “Mülteciler sakın benim ülkeme gelmesin.” dedi. Bizim askerimiz Kobani’den bir gecede 180 bin kişiyi aldı, yiyeceğini paylaştı ama hiçbir zaman gündem olmadı.

BAŞKAN - Şimdi biz, ben Avrupa’daki entegrasyon politikalarını incelerken dediler ki: Avusturya bunda çok başarılı, “Welcome Desk” diye onların ofisleri var her eyalette. Oraya gidiyor başvuruyor mülteci, onlar işte eğitimden geçiyor, sosyal rehabilite oluyor vesaire, entegre oluyor, bu sistem çok iyi. Gittim ben Avusturya’ya, dedim: Ne kadar iş yapıyorsunuz? Ne yapıyorsunuz? 9 tane ayrı eyalet var, 9 tane Welcome Desk’leri var, altları falan. Dediler ki: “Biz her yıl 1.200 kişiyi entegrasyon kursuna alıyoruz 9 eyalette. Bizim kapasitemiz bu.” Şimdi, 1.200 kişiyi alıyorlar ve diyorlar ki: “Bu sistem dünyanın en iyi sistemi.” Yani bizde her gün 150 çocuk doğuyor, düşünün, bir ayda 4.500 çocuk doğuyor, Suriyeli çocuk doğuyor Türkiye’de. Bu sayı net. Yani biz bu işi daha iyi yapıyoruz, kim ne derse desin. 2,5 milyon, 2,6 milyon Suriyeli bugün Türkiye’de yaşıyor. Toplum açısından da, Suriyeliler açısından da ortada çok büyük olaylar yok. Mutlaka eksiklerimiz var ama iyi gidiyoruz, daha çok çalışmamız lazım. Dolayısıyla bu sürecin -en başta da söylediğim gibi- bizim lehimize döneceğini, bölgemizin lehine döneceğini, Suriye’nin lehine döneceğini düşünüyorum. İnşallah, bu bir hükümet politikası olmaktan öte devlet politikası olacak, olsun istiyoruz bu süreçlerin hepsi, biz de bunu böyle götürelim.

Biz hani algıyı yapamıyoruz diyoruz ya, neden yapamadığımızı düşünüyorum ben? Çünkü biz sonuçlarla ilgili araştırmalar yapmıyoruz, bilimsel araştırmalar yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Geldiklerinde Suriyeli çocukların durumu neydi, bu topluma sosyal mesafeleri neydi, kendileriyle barışıklıkları neydi, hayata küskünlükleri neydi, bunların ölçülmesi, bir de eğitim sonrası ölçülmesi konusunda bir çalışma yapılırsa, pedagogların eşliğinde bir çalışma yapılır, bu raporlar sunulursa Avrupalılar biraz daha o tür şeyleri çok değerlendiriyorlar. Biz, sanki üniversitelerle o konuda yavaş çalışıyoruz gibi, sorunu tespit ediyoruz ama dün neydik, bugün nedir, bu konuda bir çalışma yapmak gerekir.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.19

